

360 minut o ochronie danych osobowych

czyli dane osobowe na okrągło

**Udany
Oficjalny
Debiut
Oryginalny**

edycja 2021/2022

360 minut o ochronie danych osobowych

*czyli 8 scenariuszy lekcji
o ochronie prywatności, danych osobowych,
i nie tylko...*

W konkursie organizowanym przez Urząd Ochrony Danych Osobowych skierowanym do szkół i placówek doskonalenia zawodowego **Szkoła Podstawowa nr 360 w XII edycji programu „Twoje dane – Twoja sprawa”** za zgłoszoną inicjatywę otrzymała tytuł laureata I miejsca. Laureat I miejsca dodatkowo zostaje nagrodzony wyjątkowym wyróżnieniem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych – statuetką „Złotego pióra”.

Jesteśmy pierwszą szkołą podstawową w Warszawie, do której trafia ta zaszczytna nagroda.

**Autorzy scenariuszy zamieszczonych w niniejszej publikacji,
to uczniowie i nauczyciele
Szkoły Podstawowej nr 360 w Warszawie.**

Uczniowie:

Malena Borkowska

Anna Hoang

Alicja Targosz

Jakub Sytek

Dominika Chomiuk

Jagoda Kupisz

**Nauczyciele
autorzy scenariuszy i opiekunowie uczniów:**

Marta Skrzypkowiak (*nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej*)

Beata Borkowska (*nauczycielka języka angielskiego*)

Ewa Gromysz i Renata Rossa (*nauczyciele bibliotekarze*)

Anna Lewandowska (*nauczycielka informatyki, koordynator*)

Niniejsza publikacja to kontynuacja projektu Udany Oficjalny Debiut Oryginalny, którego realizację nasza szkoła rozpoczęła w roku szkolnym 2018/2019. Pierwsza edycja odbyła się pod hasłem: **Nasze Wybory** i doceniona została przez Urząd Ochrony Danych Osobowych – przyznano szkole zaszczytne II miejsce. W trudnych czasach pandemii, w roku szkolnym 2019/2020 włączyliśmy do projektu najmłodszych uczniów. Tak powstał poradnik „Czym są dane osobowe” przygotowany przez uczniów klas pierwszych, a wszystko w ramach projektu Udany Oficjalny Debiut Oryginalny – **Junior**. W roku szkolnym 2020/2021 kontynuowaliśmy realizację projektu. Tym razem odbywał się on pod hasłem: **Pięciobój nowoczesny na XV (wirtualny) Dzień Ochrony Danych Osobowych** i stał się okazją do debiutu uczniów w wielu dyscyplinach: plakat, gazetka, komiks, vlog, spot reklamowy. Tegoroczna edycja 2021/2022 naszego autorskiego projektu to niezwykła propozycja 8 scenariuszy lekcji czyli: **360 minut o ochronie danych osobowych...**

Projekt realizowany był w ramach XII edycji Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „**Twoje dane – Twoja sprawa**”, miał charakter szkolny i skierowany był do uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 360 w Warszawie.

Warszawa 2022 rok

© Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Udany Oficjalny Debiut Oryginalny

– 360 minut o ochronie danych osobowych.

Warszawa, Ursus, 2022

Autorka projektu: **Anna Lewandowska**

Projekt okładki i zdjęcia: **Anna Lewandowska**

Wydawca

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

ul. Dzieci Warszawy 42A

02-495 Warszawa

www.sp360.warszawa.pl

PODZIĘKOWANIA

Składamy serdeczne podziękowania

**Radzie Rodziców
Szkoły Podstawowej nr 360 w Warszawie**

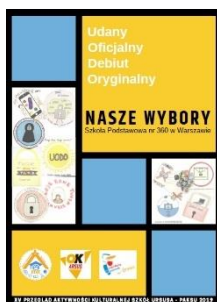
Dziękujemy za finansowe wsparcie inicjatyw realizowanych
w ramach programu

„Twoje dane – Twoja sprawa”.

Dzięki temu możliwy był wydruk dwóch publikacji, które
powstały w ramach projektów, a uczniowie angażujący się
w ich realizację otrzymywali ciekawe nagrody.

Udany Oficjalny Debiut Oryginalny

2018/2019

2020/2021

2021/2022

Dziękujemy!

PODZIĘKOWANIA
otrzymuje firma JANISZ OPTYK

za pomoc w realizacji działań na rzecz
ochrony danych osobowych i wizerunku.

*Dziękujemy za wspieranie inicjatyw podejmowanych przez
Szkołę Podstawową nr 360 w Warszawie
w ramach realizacji XII edycji
Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego
„Twoje dane – twoja sprawa”*

Salony optyczno-okulistyczne Ursus

Adres
ul. Warszawska 58C,
02-495 Warszawa,
lokal 22a

Adres
ul. Dzieci Warszawy 40A,
02-495 Warszawa
<http://optykokulista.waw.pl/>

W zakres usług okulistyczno-optycznych naszego Sponsora wchodzi m.in. badanie wzroku u dzieci. Gabinety dysponują dużym wyborem opraw dla najmłodszych użytkowników.

Drodzy Uczniowie, Szanowni Państwo!

Od początku historii naszej szkoły, realizujemy projekt „Twoje dane – Twoja sprawa”, którego organizatorem jest Urząd Ochrony Danych Osobowych. W tym krótkim czasie podjęliśmy szereg działań, które zawsze miały ten sam cel: przygotowanie Was, najmłodszych uczestników życia wirtualnego, obcujących z internetem na co dzień, do świadomego i bezpiecznego korzystania z tego medium.

Za nami trudne czasy nauki zdalnej, czasy, w których znajomość zasad bezpiecznego poruszania się w Internecie nabrała szczególnie istotnej roli. Wierzę, że dzięki wspalanemu zaangażowaniu w realizację proponowanych projektów Wasza wiedza w tym temacie jest coraz większa.

Przekazujemy w Wasze ręce publikację, w której zgromadziliśmy pomysły na lekcje poświęcone ochronie danych osobowych, ochronie prywatności oraz bezpieczeństwu w internecie.

Publikacja swoim zakresem obejmuje scenariusze lekcji, które są pomysłem uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 360.

Nikogo nie trzeba przekonywać do tego, że ochrona danych osobowych, świadome korzystanie z internetu oraz ochrona prywatności to w obecnej rzeczywistości niezwykle aktualne i ważne tematy, a dowodem mogą być minione miesiące nauki zdalnej. Nasze bezpieczeństwo w świecie wirtualnym uzależnione jest od tego jak duża jest świadomość zagrożeń czyhających w cyberprzestrzeni.

Dziękuję za Wasze zaangażowanie i zapraszam do lektury.

*Z wyrazami szacunku
Edyta Gawlicka
Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 360*

Klasy IV - VIII

Scenariusze lekcji przygotowane przez uczniów

JĘZYK POLSKI

Malena Borkowska, Anna Hoang

klasa 7b

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Rok szkolny 2021/2022

Opiekun – Anna Lewandowska

Temat zajęć:

Przydatne przydawki czyli niezwykle przydatna ochrona danych i wizerunku – powtórzenie wiadomości

Adresat zajęć:

Uczniowie klas 7 - 8

Rodzaj zajęć:

Język polski

Cel ogólny zajęć:

Popularyzacja właściwych zachowań podczas korzystania z internetu: ochrona danych osobowych, wizerunku i prywatności.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- Korzysta z ustawień prywatności na portalach społecznościowych
- Świadomie publikuje swój wizerunek w sieci
- Zwraca uwagę na adresy stron, z których korzysta
- Wie, że dane osobowe podaje się tylko w uzasadnionych przypadkach
- Wie jak ustawić silne hasło
- Rozważnie korzysta z otwartych sieci Wi-Fi
- Uważa na zaproszenia od nieznajomych

Metody pracy:

ćwiczeniowa

Formy pracy:

- Praca indywidualna
- Praca w zespole klasowym

Środki dydaktyczne i materiały:

Tablica multimedialna, kartki papieru

Prezentacja przygotowana w Genially opracowana na podstawie cyklu porad „Warto wiedzieć...”

Słowa kluczowe:

Prywatność, bezpieczne hasło, portale społecznościowe, ustawienia prywatności

Przebieg lekcji:**1. Wstępna**

Nauczyciel informuje, że podczas wykonywania zadań uczniowie zwracają szczególną uwagę na przygotowane w prezentacji porady, inicjuje krótką rozmowę na temat poruszonych zagadnień. Informuje, że po części ćwiczeniowej wybrani uczniowie wykonają wykres zdań wraz z poleceniami.

2. Rozwinięcie tematu

Nauczyciel uruchamia prezentację i czyta polecenie:

Wykonaj wykres zdania pojedynczego, określ związek główny, nazwij części zdania a następnie zapoznaj się z poniżej zamieszczonymi poradami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

✓ Pierwsza porada/zdanie

Twój wizerunek publikuj w kontrolowany sposób
(praca uczniów)

Następnie nauczyciel losuje nr ucznia, który rozwiąże zadanie na tablicy korzystając np. ze strony: <https://generujemy.pl/>

Po rozwiązaniu zadania na tablicy nauczyciel wyświetla przykład umieszczony w prezentacji i krótko omawia.

Czynności powtarza do każdego przykładu.

podmiot domyślny (ty) orzeczenie-
czasownikowe
Twój wizerunek publikuj w kontrolowany sposób

✓ Druga porada/zdanie

Zwiększ poziom bezpieczeństwa swoich kont w mediach społecznościowych.

(praca uczniów)

Zwiększ poziom bezpieczeństwa swoich kont w mediach społecznościowych.

✓ Trzecia porada/zdanie

Podawaj jak najmniej informacji osobistych (praca uczniów)

✓ Czwarta porada/zdanie

Ustaw silne hasło do swoich kont w portalach społecznościowych.
(praca uczniów)

✓ Piąta porada/zdanie

Uważaj na zaproszenia od nieznanych użytkowników.
(praca uczniów)

Uważaj na zaproszenia od nieznanych użytkowników.

3. Zakończenie

Na zakończenie lekcji nauczyciel może zaproponować, aby uczniowie przygotowali w parach po jednym zdaniu nawiązującym do omawianego tematu i wykonali wykres zdania pojedynczego.

Ewaluacja:

Lekcja z wykorzystaniem zagadnień z ochroną danych osobowych i prywatności w połączeniu z materiałem interaktywnym podoba się uczniom. Utrwalenie wiadomości w praktyczny sposób jest najwłaściwszą formą, którą można wykorzystać.

Załączniki:

Prezentacja przygotowana w Genially:

<https://tiny.pl/9266q>

<https://view.genial.ly/624aac69f0cf830011699ad6/presentation-ochrona-danych-osobowych>

Uwagi, wskazówki, rekomendacje:

Podczas realizacji tematu i wykonywania ćwiczeń można zachęcać uczniów do podawania kolejnych zdań nawiązujących do innych porad przygotowanych w ramach „Warto wiedzieć...”

Bibliografia:

Porady „Warto wiedzieć...” przygotowane przez UODO w ramach programu „Twoje dane – Twoja sprawa”.

Nauczyciel konsultant:

Marta Wróblewska – nauczycielka języka polskiego

MATEMATYKA

Anna Hoang i Malena Borkowska

klasa 7b

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Rok szkolny 2021/2022

Opiekun – Anna Lewandowska

Temat zajęć:

**Na 100% - czyli jak dbamy o swoją prywatność w internecie –
powtórzenie wiadomości o procentach**

Adresat zajęć:

Uczniowie klas 6 - 7

Rodzaj zajęć:

Matematyka

Cel ogólny zajęć:

Popularyzacja właściwych zachowań podczas korzystania z internetu:
ochrona danych osobowych, wizerunku i prywatności.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- Korzysta z ustawień prywatności na portalach społecznościowych
- Świadomie publikuje swój wizerunek w sieci
- Ostrożnie korzysta ze sklepów internetowych
- Zwraca uwagę na adresy stron
- Wie, że dane osobowe podaje tylko w uzasadnionych przypadkach
- Wie jak zabezpieczyć kamerkę
- Rozważnie korzysta z otwartych sieci Wi-Fi

Metody pracy:

- ćwiczeniowa
- praca z materiałami opracowanymi w ramach przeprowadzonej wśród uczniów ankiety.

Formy pracy:

- praca w parach
- praca w zespole klasowym

Środki dydaktyczne i materiały:

Karty pracy – zadania z opracowanymi poradami

Słowa kluczowe:

Ustawienia prywatności, ochrona wizerunku, media społecznościowe, bezpieczne strony internetowe.

Przebieg lekcji:

Do opracowania zadań powtórzeniowych z wiadomości o procentach została przygotowana ankieta w aplikacji Forms. Ankieta była anonimowa, uczniowie wypełniali ją podczas lekcji informatyki. Zadania zostały oparte o odpowiedzi udzielone przez uczniów Szkoły Podstawowej nr 360.

<https://tiny.pl/925md>

1. Wprowadzenie:

Nauczyciel prosi na wstępie, aby wszyscy uczniowie podczas rozwiązywania zadań powtórzeniowych z zakresu procentów dokładnie przeczytali przygotowane porady związane z ochroną danych osobowych, prywatności oraz bezpiecznego korzystania z internetu.

Następnie każda para uczniów (jedna ławka) otrzymuje kartę pracy z zadaniami do wykonania. Nauczyciel informuje, że wylosowani uczniowie (numery z dziennika) będą rozwiązywali zadania na tablicy.

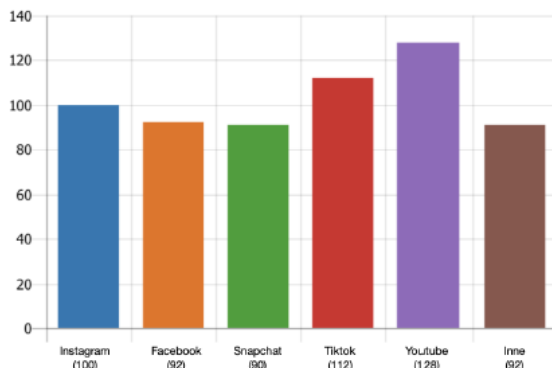
2. Rozwinięcie tematu

Uczniowie rozwiązują zadania. Po wyznaczonym przez nauczyciela czasie nauczyciel uruchamia stronę, np.

<https://generujemy.pl/> i losuje numery uczniów, którzy rozwiążą zadania. Po rozwiązaniu zadania uczeń odczytuje na głos poradę dedykowaną danemu zadaniu.

Zadanie 1

Wykres przedstawia odpowiedzi 180 uczniów. Przenalizuj odpowiedzi i odpowiedz na pytania (zaokrąglaj wyniki do 1%).

- O ile procent więcej uczniów korzysta z Instagrama, niż z Snapchata?
- Ile procent stanowią uczniowie, którzy deklarują, że korzystają z innych portali społecznościowych?
- O ile procent mniej uczniów korzysta z Facebooka, niż z Youtube'a i Tiktoka razem.

O czym należy pamiętać korzystając z mediów społecznościowych:

- Gdy publikujesz swój wizerunek, rób to mądrze. Pamiętaj, aby nie zamieszczać zdjęć swojego najbliższego otoczenia, a także osób, które nie wyraziły na to zgody.
- Nie podawaj takich danych jak: adres zamieszkania, numer telefonu, szkoły/pracy - im mniej ludzie wiedzą tym lepiej.
- Jeżeli chcesz, aby to co publikujesz w internecie, było jedynie dla ograniczonej liczby osób zmień ustawienia swoich kont na prywatne.

Zadanie 2

Wśród osób biorących udział w ankiecie 44 osoby deklarują, że nie robią zakupów online. Stanowią oni 22% ankietowanych. Ile osób brało udział w ankiecie?

O czym należy pamiętać robiąc zakupy online:

1. Jeżeli robisz zakupy na stronach typu: *allegro, olx* pamiętaj o tym, aby sprawdzać sprzedawcę pod względem wiarygodności tzn. uważaj na oszustów
2. Nie podawaj swoich danych logowania do banku.
3. Do sklepów loguj się jedynie z ich oficjalnych stron.
4. Pamiętaj o prawach konsumenta (czytaj regulamin). Pamiętaj, że każdy towar zakupiony przez internet możesz zwrócić w terminie do 14 dni od otrzymania zamówienia.

Zadanie 3

55% ankietowanych, czyli 99 uczniów deklaruje, że gdy nie korzysta z kamery internetowej zasłania ją. Reszta uczniów nie zasłania kamery. Oblicz:

- a) Ilu uczniów odpowiadało na to pytanie?
- b) Ilu uczniów nie zasłania kamery?

Zabezpieczenia kamery – co powinieneś/aś wiedzieć:

1. Kamera powinna być ustawiona w taki sposób, aby nie obejmowała swoim zasięgiem osób trzecich i przestrzeni, której nie chcesz pokazywać rozmówcom.
2. Zasłaniaj kamerę, gdy z niej nie korzystasz.

Zadanie 4

180 uczniom zadano pytanie: "W jaki sposób zabezpieczają telefon?". 60 odpowiedziało, że zabezpiecza telefon hasłem, 90 pinem (kodem), 30 wzorem.

Oblicz, ile procent uczniów zabezpiecza swój telefon:

- a. hasłem,
- b. pinem (kodem),
- c. wzorem.

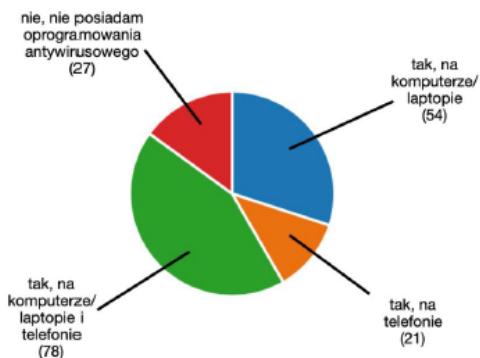
Telefon to urządzenie, które jest skarbnicą informacji o nas. Dla cyberprzestępców jest to źródło nielegalnie zdobytych danych osobowych, dlatego warto wiedzieć jak oprócz zabezpieczania telefonu bardziej chronić własne dane.

1. Systematycznie aktualizuj oprogramowanie urządzenia.
2. Korzystaj ze sprawdzonego programu antywirusowego.
3. Sprawdzaj uprawnienia aplikacji (zastanów się czy chcesz dać jej uprawnienia do np. całej galerii czy tylko do wybranych zdjęć).
4. Podczas przeglądania stron WWW stosuj tryb prywatny, który nie zapisuje historii, plików cookie i wyszukiwanych fraz (nie gwarantuje stuprocentowej anonimowości, ale zwiększa poziom prywatności).
5. Nie podłączaj telefonu do nieznanego gniazdka USB czy komputera. Jesteś wtedy narażony/a na kradzież danych lub zainfekowanie urządzenia.
6. Korzystaj rozważnie z publicznych sieci Wi-Fi.

Zadanie 5

Przeanalizuj poniżej zamieszczony wykres kołowy. Czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe?

- a) Ponad 50% ankietowanych używa antywirusa na komputerze/laptopie i telefonie. **PRAWDA/FALSZ**
- b) Mniej niż 40% ankietowanych deklaruje, że ma oprogramowanie antywirusowe na komputerze/laptopie. **PRAWDA/FALSZ**
- c) Tych co nie posiadają żadnego oprogramowania jest o 5 punktów procentowych więcej, niż tych co mają je na telefonie. **PRAWDA/FALSZ**

Warto mieć zainstalowany antywirus. Może cię to ochronić przed wirusami, trojanami itd. Oprócz tego warto pamiętać o kilku prostych zasadach:

1. Nie klikaj w podejrzone linki i strony.
2. Nie pobieraj niczego z nielegalnych lub niesprawdzonych źródeł.
3. Blokuj reklamy i wyskakujące okna.

3. Zakończenie

Krótkie podsumowanie lekcji ze zwróceniem uwagi na wprowadzone zagadnienia dotyczące ochrony danych osobowych.

Ewaluacja:

Uczniowie znają podstawowe zasady właściwego zachowania w celu ochrony danych osobowych oraz prywatności.

Załączniki:

Karta pracy z zadaniami:

Plik PDF

<http://sp360.warszawa.pl/TDTS/TDTS-matematyka-2022.pdf>

Uwagi, wskazówki czy rekomendacje:

Lekcja matematyki stała się świetną okazją do przypomnienia ważnych informacji związanych z ochroną danych osobowych i prywatności, a także dała możliwość wykorzystania takiego narzędzia jak Forms.

Bibliografia:

Porady „Warto wiedzieć...” przygotowane przez UODO w ramach programu „Twoje dane – Twoja sprawa”.

Nauczyciel konsultant:

Anna Markowska – nauczycielka matematyki

HISTORIA / WOS / ZAJĘCIA Z WYCHOWAWCĄ

Alicja Targosz

klasa 7b

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Rok szkolny 2021/2022

Opiekun – Anna Lewandowska

Temat zajęć:

GIODO, RODO, a może UODO czyli o historii nie tylko danych osobowych

Adresat zajęć:

Uczniowie klas 6 - 8, a także młodzież ze szkół ponadpodstawowych

Rodzaj zajęć:

Historia

Zajęcia w wychowawcą

Wiedza o społeczeństwie

Cel ogólny zajęć:

Popularyzacja Dnia Ochrony Danych Osobowych oraz instytucji czuwających nad ochroną danych osobowych

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia związane z ochroną danych osobowych,
- zna instytucje, które stoją na straży danych osobowych
- zna rodzaje danych osobowych i potrafi ocenić ich wagę oraz znaczenie dla ochrony prywatności,
- zna program skierowany dla uczniów, którego celem jest promowanie ochrony danych osobowych.

Metody pracy:

- pokaz multimedialny/filmy:
 - ✓ materiały przygotowane w ramach realizacji projektu „Twoje Dane – Twoja sprawa” przez uczniów SP360,
 - ✓ prezentacja Genially,
- materiały otrzymane od organizatora: poradniki
- pogadanka
- quiz

Formy pracy:

- praca w grupie
- praca w zespole klasowym.

Środki dydaktyczne i materiały:

Prezentacja, filmy, zdjęcia pobrane ze stron udostępniających grafikę na licencji CC, rzutnik, tablica multimedialna, smartfon, komputer, stoliki przygotowane do prac, kartki, narzędzia internetowe: Genially, Kahoot!

Słowa kluczowe:

DODO, UODO, RODO, dane osobowe, wizerunek, dane biometryczne,

Przebieg lekcji:

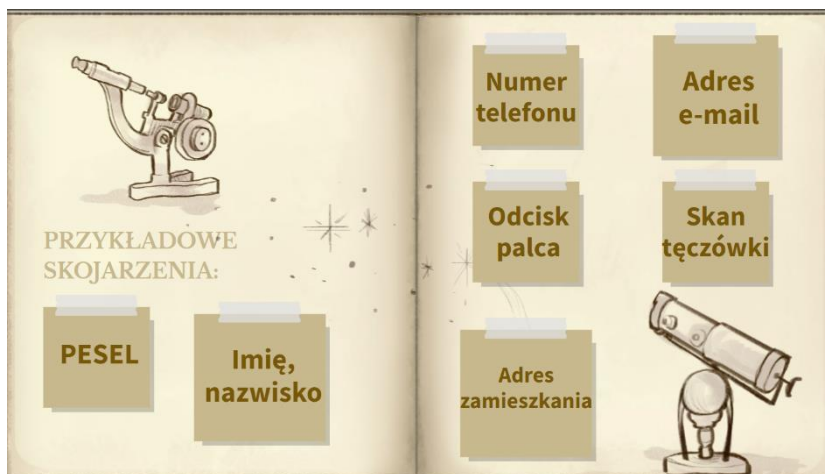
1. Wprowadzenie

Nauczyciel uruchamia prezentację (załącznik 1) i dzieli klasę na grupy (5 - 8 osobowe). Każda grupa wybiera przewodniczącego/lidera oraz otrzymuje kartkę i ma za zadanie wypisać na niej jak najwięcej skojarzeń związanych z pojęciem danych osobowych. Po zakończeniu pracy przewodniczący wszystkich grup wychodzą wraz z kartkami na środek sali i odczytują skojarzenia. Następnie prace wszystkich grup zostają podsumowane.

2. Rozwinięcie tematu

Nauczyciel przewija kolejno slajdy w prezentacji i odczytuje tekst umieszczony na poszczególnych stronach oraz włącza ćwiczenia interaktywne.

Przykładowe fragmenty prezentacji Genially:

3. Zakończenie

Na zakończenie nauczyciel prosi uczniów o wyjęcie smartfonów i uruchamia quiz przygotowany w Kahoot!

Ewaluacja:

Uczniowie potrafią właściwie zachować się w internecie i poznają urząd, który stoi na straży ochrony danych osobowych.

Załączniki:

Prezentacja:

<https://tiny.pl/921wj>

Filmy:

Filmy powstały w ramach szkolnego projektu realizowanego podczas XI edycji programu

Twoje dane – Twoja sprawa – autorzy, uczniowie Szkoły Podstawowej nr 360:

- Czym są dane osobowe? Jak je chronić? - YouTube
<https://www.youtube.com/watch?v=8FB3jHsxb1w>
- Ochrona danych osobowych - vlogi - YouTube
<https://www.youtube.com/watch?v=Yl8gd2Tif8>
- Ochrona danych osobowych - vlogi - YouTube
<https://www.youtube.com/watch?v=PMngqTTsQcw>

Uwagi, wskazówki czy rekomendacje:

Lekcja z wykorzystaniem materiałów interaktywnych zaangażowała uczniów. Należy kontrolować czas, aby uczniowie mogli na koniec wykonać przygotowane zadanie interaktywne w Kahoot!

Bibliografia:

- ✓ Strony internetowe:
 - www.uodo.gov.pl
 - www.pixabay.com
 - www.giodo.gov.pl
- ✓ Porady „Warto wiedzieć...” przygotowane przez UODO w ramach programu „Twoje dane – Twoja sprawa”.

Nauczyciel konsultant:

Aneta Kobosz – nauczycielka historii

INFORMATYKA

Jakub Sytek

klasa 4c

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Rok szkolny 2021/2022

Opieka i konsultacje – Anna Lewandowska

Temat zajęć:

Scratchowe potyczki słowne – czyli duszki rozmawiają o ochronie danych osobowych

Adresat zajęć:

Uczniowie klas 4 i 5 szkoły podstawowej

Rodzaj zajęć:

Informatyka

Cel ogólny zajęć:

Ochrona danych osobowych i prywatności w internecie

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- świadomie publikuje swój wizerunek w sieci
- wie jak chronić swoją prywatność w internecie
- wie, że dane osobowe podaje się tylko w uzasadnionych przypadkach
- korzysta z bezpiecznych aplikacji
- uważa na zaproszenia od nieznajomych
- nie klika w przypadkowe linki

Metody pracy:

- pogadanka
- ćwiczeniowa

Formy pracy:

- w zespole klasowym
- praca indywidualna

Środki dydaktyczne i materiały:

Filmy

- ✓ Owce w sieci

Papla: <https://youtu.be/e4WTiDx5mlA>

- ✓ Przygody Fejsmena

Zdjęcie: <https://youtu.be/LJBHcPkUARY>

Praca w aplikacji Scratch lub na stronie scratch.mit.edu

Słowa kluczowe:

Dane osobowe, prywatność, bezpieczny internet, wirus

Przebieg lekcji:

Scenariusz skierowany jest do uczniów, którzy znają już podstawy programowania w Scratch, znają interfejs aplikacji: potrafią dodać do projektu duszka, dodać i zmodyfikować tło np. wykorzystując narzędzie tekst

1. Wprowadzenie

Uczniowie oglądają dwa filmy o różnej tematyce: Papla i Zdjęcie

2. Rozwinięcie tematu

Krótką rozmowę nawiązującą do filmów. Uczniowie podają własne przykłady i historie, o których być może słyszeli.

Następnie nauczyciel prosi o uruchomienie aplikacji Scratch lub zalogowanie się na konto scratch.mit.edu.

Zadanie polega na przygotowaniu rozmowy - dialogu dwóch duszków – nawiązującej do zagadnień związanych z ochroną danych osobowych i prywatności – do tematów, które poruszane były w części wstępnej lekcji. Rozmowa powinna uświadamiać jakie zagrożenia czyhają na osoby, które niewłaściwie korzystają z internetu.

Uczeń powinien wykorzystać skrypty z kategorii: Wygląd i Kontrola.

Dla uczniów, którzy biegle radzą sobie z aplikacją Scratch można zaproponować, aby przygotowali rozwiązanie, w którym po dialogu duszków i po naciśnięciu odpowiedniego przycisku np.

spacji zmienia się tło na nowe. Nowe tło, które przygotowuje uczeń w nawiązaniu do wcześniejszego dialogu to porada dotycząca właściwego zachowania w sieci.

3. Zakończenie

Uczniowie prezentują swoje projekty.

Ewaluacja:

Uczniowie chętnie i z uwagą obejrzeli zaproponowane filmy. Aktywnie uczestniczyli w pogadance. Wykazali się kreatywnością i pomysłowością w przygotowaniu dialogów duszków oraz poradników. Dobrze opanowali i zrozumieli zasady programowania rozmowy oraz wykorzystania skryptu kontroli

Załączniki:

- ✓ Owce w sieci
Papla: <https://youtu.be/e4WTiDx5mlA>
- ✓ Przygody Fejsmena
Zdjęcie: <https://youtu.be/LJBHcPkUARY>

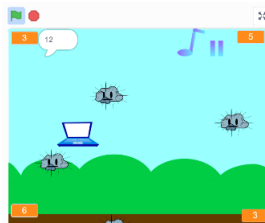
Uwagi i rekomendacje:

Temat można dalej realizować wprowadzając do programowania w Scratch zmienne, sterowanie postacią itp.

Uczniowie rysują/modyfikują dwa duszki, które jako wirus będą infekowały innego duszka: laptop lub smartfon. Każda infekcja jest liczona, a po określonej liczbie infekcji pojawia się ekran końcowy z poradą, np. pobieraj tylko sprawdzone aplikacje, zainstaluj oprogramowanie antywirusowe, uważaj na nieznane strony w sieci.

Przykładowy projekt:

<https://scratch.mit.edu/projects/675843664>

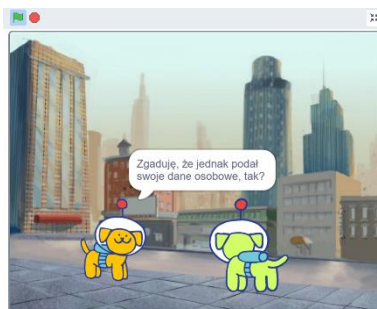
Bibliografia:

Porady „Warto wiedzieć...” przygotowane przez UODO w ramach programu „Twoje dane – Twoja sprawa”.

Sweigart Albert, Bawmy się programując w Scratch 3.

Przykładowe projekty wraz z poradami przygotowane przez uczniów.

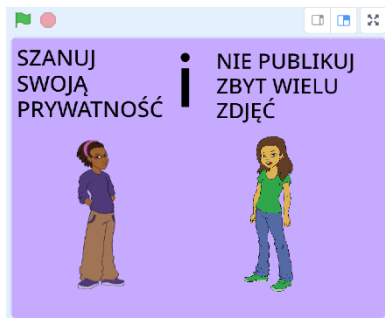
1. <https://scratch.mit.edu/projects/675856981>

2. <https://scratch.mit.edu/projects/675862825>

3. <https://scratch.mit.edu/projects/675867617>

INFORMATYKA

Dominika Chomiuk

klasa 7b

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Rok szkolny 2021/2022

Opieka i konsultacje – Anna Lewandowska

Temat zajęć:

Zatroszcz się o bezpieczeństwo swoich danych – czyli hasłowe pogotowie excelowe.

Adresat zajęć:

Uczniowie klas 6 – 8

Rodzaj zajęć:

Informatyka

Cel ogólny zajęć:

Promowanie właściwego stosowania haseł chroniących dostęp do danych osobowych

Cele szczegółowe:

- wie jak ustawić silne hasło
- zna sposoby tworzenia bezpiecznych haseł
- rozważnie korzysta z otwartych sieci Wi-Fi
- chroni swoje urządzenia przed dostępem osób trzecich

Metody pracy:

Pokaz multimedialny

Film

Formy pracy:

- w zespole klasowym
- praca indywidualna

Środki dydaktyczne i materiały:

Prezentacja multimedialna

Film

Internet

Smartfon

Aplikacja Excel

Słowa kluczowe:

Hasło, bezpieczeństwo danych, blokada ekranu, UODO, CERT

Przebieg lekcji:

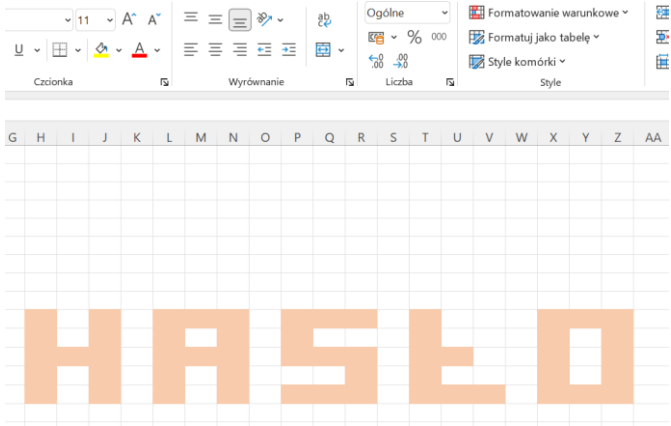
1. Wprowadzenie

Uczniowie otrzymują plik przygotowany w arkuszu kalkulacyjnym Excel. Zostają poinformowani, że zadania wykonują zgodnie z kolejnością zapisaną w poszczególnych poleceniach, a temat przewodni lekcji poznają po wykonaniu zadania umieszczonego w Arkuszu 1.

2. Rozwinięcie tematu

Uczniowie uruchamiają program Excel i otwierają plik udostępniony przez nauczyciela. Wykonują pierwsze ćwiczenie utrwalające/przypominające poruszanie się po arkuszu kalkulacyjnym. Odczytują temat przewodni lekcji, a następnie otwierają link prowadzący do przygotowanej prezentacji. Zapoznają się z jej treścią. Kolejno wykonują zadania umieszczone w prezentacji. Do obejrzenia załączonego krótkiego materiału – Przygody Fejsmena, mogą wykorzystać skaner kodów QR własnych smartfonów. Obejrzenie filmu nie jest konieczne i nie ma wpływu na wykonywanie kolejnych zadań. Korzystając ze strony, do której przekierowuje link umieszczony na ostatnim slajdzie wykonują zadanie, którego treść znajdują w Arkuszu 2. Po wykonaniu zadania przełączają się do ostatniego Arkusza 3. Zapoznają się z informacjami dotyczącymi phishingu, a następnie na podstawie danych pochodzących z badania przeprowadzonego przez UODO przygotowują wykres zgodnie z poleceniem.

Przykładowe zadania:

Plik Narzędzia główne Wstawianie Układ strony Formuły Dane Recenzja Widok Pomoc									
Cofnij Schowek Czcionka Wyrównanie Liczba Style									
N2									
1	Co kryje się za pojęciem PHISHING?				Badania przeprowadzone przez Urząd Ochrony Danych Osobowych pozwoliły poznać najczęstsze działania w celu wyłudzenia danych (https://uodo.gov.pl/pl/138/2021)				
2	Phishing to jeden z najpopularniejszych typów ataków opartych o wiadomości e-mail lub SMS. Wykorzystuje techniki polegającą na tym, że przestępcy internetowi próbują nas oszukać i spowodować, aby podjąć działanie zgodnie z ich zamierzeniami. Cyberprzestępcy podziwiają się m.in. pod firmy kurierskie, urzędy administracji, operatorów telekomunikacyjnych, czy nawet naszych znajomych, starając się wyłudzić nasze dane do logowania np. do kont bankowych lub używanych przez nas kont społecznościowych, czy systemów biznesowych.				Działania w celu wyłudzenia danych				
3					Zmiana danych do logowania za pomocą przestanego linku				49,20%
4					Otworzenie podejrzanej załącznika				44,40%
5					Wykonanie podanej/zanej płatności lub przelewu internetowego				28,10%
6					Przekazania danych osobowych				25,80%
7					Przygotuj wykres słupkowy ilustrujący jakie działania podejmują przestępcy, aby wyłudzić nasze dane. Pamiętaj, że wykres powinien mieć tytuł. Dodaj etykiety danych. Na koniec zmień nazwę arkusza na Phishing i kolor karty na zielony				
8									
9									
10									
11									
12									
13									
14									
15	Źródło: https://tiny.pl/9h2v1								
16									

3. Zakończenie

W zależności od tempa pracy grupy na zakończenie można rozważyć quiz (Kahoot!, wordwall.net/pl, quizizz.com)

Ewaluacja:

Zadanie w sposób bardzo jednoznaczny pokazuje jak istotną rolę spełnia właściwy dobór haseł. Uczniowie poznają sposoby na ustalenie bezpiecznego hasła i określenie jego siły. Mają świadomość jak bardzo bezpieczeństwo danych osobowych zależy od właściwej ochrony dostępu do urządzeń i aplikacji, z których korzystamy.

Załączniki:

- ✓ Plik Excel (do pobrania)

<http://sp360.warszawa.pl/TDTS/Informatyka-scenariusz.xlsx>

- ✓ Prezentacja

Link: <https://tiny.pl/9286m>

Plik PDF:

<http://sp360.warszawa.pl/TDTS/Informatyka-canva.pdf>

Uwagi, wskazówki:

Zadanie może stanowić materiał powtórzeniowy oraz utrwalający zagadnienia obejmujące podstawę programową szkoły podstawowej z zakresu wykorzystania arkusza kalkulacyjnego.

Bibliografia:

1. Kompleksowo o hasłach. CERT.PL
<https://cert.pl/posts/2022/01/kompleksowo-o-haslach/>
2. Czym jest PHISHING i jak nie dać się nabrać na podejrzane wiadomości e-mail oraz SMS-y?
<https://tiny.pl/9h2v1>
3. Polacy po 45. roku życia bardziej podatni na wyłudzenie danych osobowych - raport z badań
<https://uodo.gov.pl/pl/138/2021>

Scenariusze przygotowane przez nauczycieli

EDUKACJA Wczesnoszkolna

*Marta Skrzypkowiak
nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej
Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie*

Temat zajęć:

RODOwici Tropiciele

Adresat zajęć:

Uczniowie klas 1- 3.

Rodzaj zajęć:

Edukacja matematyczno-przyrodnicza.

Czas trwania zajęć: (45 + 45) minut

Cel ogólny zajęć:

Poszerzanie wiedzy o zagadnienia związane z ochroną danych osobowych.

Cele szczegółowe:

- Uczeń wyjaśnia znaczenie pojęcia „dane osobowe” i wie w jakich sytuacjach może je wykorzystać.
- Uczeń rozumie na czym polega prywatność i ochrona wizerunku.
- Uczeń wyjaśnia na czym polega zachowanie bezpieczeństwa w internecie.
- Uczeń zna rodzaje danych osobowych i potrafi ocenić ich wagę oraz znaczenie dla ochrony prywatności.
- Uczeń aktywnie uczestniczy w zabawach proponowanych przez nauczyciela.

Metody pracy:

- metoda sytuacyjna
- metody badawcze
- obserwacja
- pogadanka

Formy pracy:

praca w grupie.

Środki dydaktyczne i materiały:

tablica multimedialna, rzutnik, plansze z napisami skrzynia z rekwizytami przeznaczonymi do zajęć przyrodniczych: lupy, jednorazowe rękawiczki, latarki, mapy, linijki, torebki papierowe, stoliki służące jako stacje badawcze, puzzle, sztuczny kwiat przebiśniegu, karty pracy, karteczki z obliczeniami, długopisy, ołówki, imitacja kwiatu zawilca,

projekcja filmu:

<https://www.youtube.com/watch?v=rANDOonihZg>

Słowa kluczowe:

dane osobowe, PESEL, adres zamieszkania, e-mail, hasło, dowód osobisty.

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie:

Nauczyciel wyświetla na tablicy multimedialnej hasła: dowód osobisty, e-mail, PESEL, dane osobowe, adres zamieszkania, hasło. Nauczyciel szczegółowo omawia podane hasła. Chętni uczniowie podają przykłady sytuacji, w których spotkali się z omawianymi hasłami. W parach odbywa się dyskusja w jaki sposób można zabezpieczyć hasło do adresu e-mail. Nauczyciel prosi, aby chętni uczniowie podali przykłady, w jakich sytuacjach należy podać adres zamieszkania, a w jakich nie. Uczniowie wyjaśniają na czym polega zachowanie bezpieczeństwa w internecie. Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy zawierające hasła wprowadzone do zajęć. Uczniowie:

- ✓ rozwiązują zagadki,
- ✓ zaznaczają na obrazkach sytuacje bezpieczne oraz umożliwiające kradzież danych osobowych,
- ✓ łączą poznane wyrazy z obrazkami.
- ✓ Rozwiązują test Tak/Nie

Nauczyciel prosi aby chętni uczniowie wzięli udział w odegraniu roli. Uczniowie na podstawie informacji uzyskanych podczas zajęć wcielają się w role. Nauczyciel obserwuje i wspiera uczniów w analizowaniu pojęć i sytuacji życiowych. Na zakończenie zajęć nauczyciel zaprasza uczniów na projekcję filmu:

<https://www.youtube.com/watch?v=rANDOonihZg>

Uczniowie pod opieką nauczyciela udają się na dwór - na teren szkoły. Uczniowie zostają podzieleni na 4 grupy. Każda grupa udaje się do wyznaczonych stacji badawczych, gdzie czekają na nich instrukcje do rozpoczęcia poszukiwań. Przy każdej stacji znajduje się mapa z zaznaczonymi elementami do odkrycia. Po wykonaniu zadania uczniowie zapisują hasła na kartach obserwacji.

Stacja badawcza nr 1

Uczniowie zakładają na ręce rękawiczki jednorazowe, po czym otwierają dwie papierowe torebki z puzzlami i jedną z instrukcją do wykonania poleceń. Tylko jedno puzzle są możliwe do ułożenia. Po ułożeniu obrazka z puzzli uczniowie powinni zapisać nazwę co widzą na obrazku (KROKUS), a następnie na kartce z wyrazem „HA...Ł...” dopisać brakujące litery wg wzoru:

5 litera w wyrazie KROKUS to 3 litera w zagadce, a 6 litera w wyrazie KROKUS to 3 litera w zagadce

Odpowiedź: hasło

Stacja badawcza nr 2

Uczniowie umiejętnie wczytując się w mapę mają za zadanie odszukać pięć przebiśniegów. Do każdego kwiatka dołączone jest polecenie matematyczne:

Oblicz:

$9+3=12$; $5+10=15$; $6+7=13$; $12-9=3$; $13-4=9$;

Dopasuj do cyfr odpowiednią literę i odgadnij hasło:

9-E; 12-L; 15-M; 13-A; 3-I;

Odpowiedź: email

Stacja badawcza nr 3

Uczniowie powinni się naradzić, aby rozwiązać zagadkę:

„Gdy dzień w noc się w mig zamieni,

Pora na teatrzyk cieni,

Bez niej jednak się nie uda,

Bo oświećla z rąk te cuda”.

Po odgadnięciu hasła (latarka) uczniowie wyjmują latarkę ze skrzyni z rekwizytami. Następnie szukają identycznej latarki zaznaczonej na mapie. Uczniowie po udaniu się w wyznaczone miejsce podnoszą do rąk imitacje kwiatu zawilca, na którym widnieje napis, który można odczytać tylko przy pomocy lupy.

Odpowiedź: adres

Stacja badawcza nr 4

Uczniowie przy użyciu linijki mają za zadanie narysować prostokąt o wymiarach 6cm/4cm. Prostokąt należy wyciąć, a następnie odszukać taki sam prostokąt w siatce zawieszonej w bramce piłkarskiej. Do kartki umieszczonej w bramce doklejona jest karta pracy pt.: ”Wiosna zakodowana w kwiatkach”

	A	B	C	D	E	F	G
1			★		●		♥
2		✱					
3				✱		▲	
4		●			⚡		☾
5			♥				
6	■				➡		●

Odszyfruj hasło według wzoru:

B2; E1; E6; F3; D3;

B4; G1; G6; G4; A6; C5; E4; C1;

Pod każdym symbolem ukrywa się litera.

Odpowiedź: dowód osobisty

Zakończenie:

Uczniowie rozmawiają na temat zajęć. Wyrażają swoje opinie.

Pokazują sobie wzajemnie karty obserwacji.

Praca domowa: Na podstawie odgadniętych haseł uczniowie wykonują plakat pt.: „Umiem Ochronić Dane Osobowe”.

Ewaluacja:

Uczniowie bardzo chętnie uczestniczyli w zajęciach. Ponad 90% dzieci rozpoznawało hasła związane z tematem zajęć. Wszyscy uczniowie obecni podczas zajęć wykonali plakat. Ponad połowa uczniów przedstawiła w domu informacje jak można chronić swoje dane osobowe.

Załączniki:

instrukcje do pracy grupowej, zdjęcia, filmy.

<https://www.youtube.com/watch?v=8FB3jHsxb1w>

Bibliografia:

Strona internetowa www.uodo.gov.pl

Porady opracowane w ramach programu „Twoje dane – Twoja sprawa”

JĘZYK ANGIELSKI

Beata Borkowska

nauczycielka języka angielskiego

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Temat zajęć:

How to protect yourself online?

Adresat zajęć:

Uczniowie klas czwartych szkoły podstawowej

Cel ogólny zajęć:

Zwrócenie uwagi na bezpieczne korzystanie z internetu

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- wie jakie niebezpieczeństwa czyhają na użytkowników internetu
- kontroluje czas spędzany w internecie
- nie klika w linki, które mogą być niebezpieczne
- chroni swoje dane
- nie zapisuje haseł w widocznych miejscach i aplikacjach

Metody pracy:

Pokaz multimedialny

Formy pracy:

- w zespole klasowym
- praca w grupach

Środki dydaktyczne i materiały:

Brytol, flamastry, stoliki przygotowane do pracy w grupach, tablica interaktywna

Słowa kluczowe:

personal information, passwords, capital letters

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie

Odpowiedz na pytania:

- Is the internet safe for everyone?
- Is the internet dangerous?
- How many hours do you spend on the internet?

2. Rozwinięcie tematu

Wprowadzenie słownictwa:

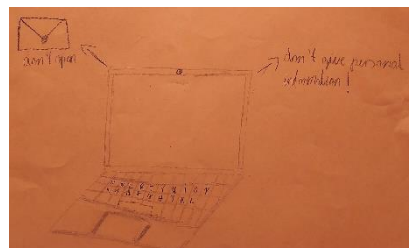
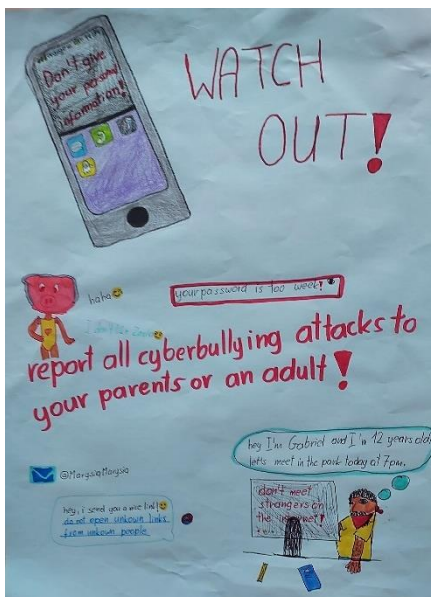
- use strong password (capital letters, numbers, small letters);
- report all cyberbullying attacks to parents/teachers;
- Do not open every link;
- Do not give personal information;
- Do not write your passwords on the phone

Prezentacja dotycząca bezpieczeństwa w sieci.

Podział na grupy i wykonanie plakatu.

3. Zakończenie

Podsumowanie i prezentacja wykonanych plakatów.

LEKCJA BIBLIOTECZNA

Ewa Gromysz

Renata Rossa

Nauczyciele bibliotekarze

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Temat zajęć:

Wiem jakie aplikacje są bezpieczne

Adresat zajęć:

uczniowie oddziałów przedszkolnych oraz klas 1 - 3

Rodzaj zajęć:

lekcja biblioteczna

Cel ogólny zajęć:

Popularyzacja Dnia Ochrony Danych Osobowych

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- zna podstawowe pojęcia związane z ochroną danych osobowych,
- zna zagrożenia płynące z korzystania z aplikacji niewiadomego pochodzenia,
- rozpoznaje bezpieczne aplikacje,
- rozumie na czym polega prywatność i ochrona wizerunku,
- zna konsekwencje nierozważnych zachowań podczas korzystania z internetu np. wysyłanie tzw. „bezpłatnych sms-ów”, podawanie swojego imienia i nazwiska, nazwy szkoły
- wie jakie dane może utracić korzystając z niebezpiecznych aplikacji

Metody pracy:

- krzyżówka/rebus multimedialny
- pogadanka
- burza mózgów

Formy pracy:

- indywidualna
- grupowa

Środki dydaktyczne i materiały:

zdjęcia aplikacji Sklep Play, App Store, rzutnik, tablica multimedialna, komputer, kredki, klej, literki z napisem „Moje dane, ważna sprawa”, kartonowe smartfony, stoliki przygotowane do prac.

Słowa kluczowe:

bezpieczeństwo w sieci, bezpieczne aplikacje, prywatność, dane osobowe, DODO

Przebieg lekcji:**1. Wprowadzenie**

- Powitanie
- Rozwiązywanie rebusu z hasłem bezpieczne aplikacje

2. Rozwinięcie tematu

Rozmowa/burza mózgów na temat bezpiecznych aplikacji

Nauczyciel pyta czy dzieci:

- korzystają z telefonów, komputerów bądź tabletów i czyje to są urządzenia,
 - same instalują aplikacje na urządzeniach mobilnych;
 - znają strony, z których mogą instalować gry;
 - instalują aplikacje w obecności rodzica;
 - uważają, że wszystkie pobrania aplikacji/gier są bezpieczne;
 - znają konsekwencje zainstalowania gier nieznanego pochodzenia?
- Nauczyciel mówi o zagrożeniach jakie mogą wynikać z instalowania aplikacji z niewidomego pochodzenia (zawirusowanie urządzenia, wyłudzenia finansowe, utrata danych itp.)

Aby przygotować uczniów do części praktycznej można przeprowadzić zabawę ruchową np. „Szukanie wirusa”.

„Kolorowy smartfon”.

Uczniowie otrzymują papierowe smartfony, wycinają ich szablon oraz symbole ikonki aplikacji App Store, Sklep Play i nakleją je na szablon smartfonu. Można przygotować ikonki aplikacji, które nie wyglądają bezpiecznie.

3. Zakończenie

Uczniowie pokazują swoje smartfony, sprawdzają czy nakleili tylko bezpieczne aplikacje

Ewaluacja:

Dokonanie oceny zajęć przez dzieci. Uczniowie kolorują buźki, uśmiechnięte jeżeli lekcja podobała się, smutne jeżeli nie podobała się.

Załączniki:

Link do komiksu: <https://tiny.pl/926zh>

Wersja pdf (do pobrania)

http://sp360.warszawa.pl/TDTS/Rebus_lekcja-biblioteczna.pdf

Uwagi, wskazówki:

W zależności od tempa pracy grupy można dodatkowo przygotować litery do pokolorowania, które po ułożeniu utworzą hasło: Twoje dane – Twoja sprawa”

Bibliografia:

Strona: uodo.gov.pl

Porady z cyklu: „Warto wiedzieć...” przygotowane przez UODO w ramach programu „Twoje dane – Twoja sprawa”.

BONUS

W tym miejscu znajdują się dodatkowe pomysły na lekcje, w których wykorzystana jest tematyka związana z ochroną danych osobowych, ochroną prywatności i bezpieczeństwa w internecie.

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

Jagoda Kupisz

Klasa 8a

Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

W roku szkolnym 2018/2019 oprócz programu „Twoje dane – Twoja sprawa” uczennice, wówczas klasy piątej, przystąpiły do realizacji Ogólnopolskiego Programu Sprawnościowego UODO. Uczennice zdobywały sprawności na MŁODEGO INSPEKTORA UODO. W ramach podejmowanych działań nie zabrakło lekcji według ich własnego scenariusza. W Prima Aprillis nastąpiła nieoczekiwana zmiana miejsc. Jagoda i Wiktoria – Strażniczki Prawa przeprowadziły lekcje w klasie 3a.

W naszej publikacji nie mogliśmy zapomnieć o tej lekcji!

Dołączamy prezentację, którą wówczas wykorzystały dziewczynki. Dotyczy oczywiście pojęć związanych z ochroną danych osobowych i instytucji, która stoi na straży przestrzegania prawa w tym zakresie czyli UODO

<https://tiny.pl/9263m>

Lekcja zakończyła się kolorowaniem liter, które po ułożeniu tworzyły hasło: „Twoje dane – Twoja sprawa”

Marta Skrzypkowiak
nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej
Szkoła Podstawowa nr 360 w Warszawie

Temat zajęć:

Twoje Dane, Twoja Sprawa.

Adresat zajęć:

Uczniowie klas 1- 3.

Rodzaj zajęć:

Zajęcia sportowe; wychowanie fizyczne.

Czas trwania zajęć: 90 min

Cel ogólny zajęć:

Poszerzanie wiedzy o zagadnienia związane z ochroną danych osobowych.

Cele szczegółowe:

- Uczeń wyjaśnia znaczenie pojęcia „dane osobowe” i wie w jakich sytuacjach może je wykorzystać.
- Uczeń rozumie na czym polega prywatność i ochrona wizerunku.
- Uczeń zna rodzaje danych osobowych i potrafi ocenić ich wagę oraz znaczenie dla ochrony prywatności.
- Uczeń aktywnie uczestniczy w zabawach proponowanych przez nauczyciela.

Metody pracy:

- pokaz multimedialny/filmy: - materiały wypracowane w ramach realizacji projektu „Twoje Dane – Twoja sprawa”,
- projekcja filmów:
<https://wklasie.uniwersytetdzieci.pl/scenariusz/czym-sa-dane-osobowe>
https://www.youtube.com/watch?v=R_kxYrHJcrQ
<https://zpe.gov.pl/a/jak-chronic-swoje-dane/D1MweiCf2>
- konkurencje sportowe
- metoda sytuacyjna
- pogadanka

Formy pracy:

praca w grupie.

Środki dydaktyczne i materiały:

tablica multimedialna, rzutnik, plansze z napisami (PESEL, adres, e-mail, hasło, dowód osobisty); karty pracy, czyste kartki, flamastry, rekwizyty wymagane do zajęć sportowych: flagi z kolorem koperty, pachołki, materac, hula-hop, woreczki do gimnastyki korekcyjnej, szarfy, piłki, kręgle, kij i piłka do unihokeja.

Słowa kluczowe:

dane osobowe, PESEL, adres, e-mail, hasło, dowód osobisty.

Przebieg lekcji:**1. Wprowadzenie:**

W sali nauczyciel nakleja na tablicy kartki A3 z hasłami: dane osobowe, PESEL, adres, hasło, dowód osobisty oraz hasło. Chętni uczniowie zgłaszają swoje propozycje, wyjaśniając znaczenie naklejonych haseł. Uczniowie udzielając odpowiedzi, dokonują analizy poznanych haseł. Nauczyciel omawia z uczniami każde hasło z osobna. Odwraca każde naklejone hasło z osobna, gdzie na drugiej stronie widnieje przykładowy wzór na dane hasło. Dodatkowo nauczyciel poprzez wyszukiwarkę internetową wyświetla uczniom obrazy określające naklejone na tablicy hasła.

Kolejnym etapem podczas zajęć jest wspólne obejrzenie krótkich filmów edukacyjnych

https://www.youtube.com/watch?v=R_kxYrHJcrQ

<https://zpe.gov.pl/a/jak-chronic-swoje-dane/D1MweiCf2>

Następnie uczniowie otrzymują karty pracy. Karty pracy zawierają polecenia, które należy wykonać w parach. W parach również uczniowie rozmawiają na temat: "Jak możemy ochronić swoje dane osobowe?" Gdy uczniowie są gotowi do udzielania odpowiedzi, nauczyciel prosi, aby chętni uczniowie wypowiedzieli się na forum klasy. Na koniec zajęć nauczyciel zadaje pytanie: „Co to jest ochrona wizerunku?”. W klasie toczy się dyskusja na temat zadanego pytania. Udzielone odpowiedzi zostają zapisane na tablicy. Następnie uczniowie wraz z nauczycielem udają się na boisko szkolne.

Dzieci zostają podzielone na 4 grupy. Każda grupa bierze udział w 5 konkurencjach. Każda grupa wybiera lidera (uczeń, który płynnie

czyta). Lider informuje koleżanki i kolegów ze swojej grupy co należy wykonać w danej konkurencji. Po zakończeniu każdej konkurencji lider grupy udaje się do miejsca, gdzie znajduje się flaga z przypiętą kopertą. Uczeń podnosi flagę do góry i otrzymuje od nauczyciela kopertę, w której jest kartka z zapisaną literą, a następnie grupa przechodzi do kolejnej konkurencji. Wygrywa grupa, która otrzyma 5 kopert od nauczyciela i ułoży hasło złożone z liter i podniesie je do góry.

Konkurencja nr 1:

Do pachołka przymocowana jest karteczka z rysunkiem co uczeń powinien wykonać:

- 10 przysiadów
- 10 pajacyków
- 10 podskoków na lewej nodze
- 10 podskoków na prawej nodze

Koperta żółta zawiera literę E.

Konkurencja nr 2:

Do pachołka przymocowana jest karteczka z instrukcją co uczeń powinien wykonać:

- Do środka hula-hop należy trafić woreczkiem do gimnastyki korekcyjnej
- Na pachołek należy zarzucić hula-hop
- Należy 3 razy przeskoczyć przez hula-hop tak jak przez skakankę

Koperta niebieska zawiera literę L.

Konkurencja nr 3:

Do pachołka przymocowana jest karteczka z instrukcją co uczeń powinien wykonać:

- Należy pokonać tor przeszkód pod rozstawionymi pachołkami
- Należy wskoczyć obunóż do rozłożonych szarf
- Należy przełożyć obręcz od głowy do stóp i na odwrot

Koperta zielona zawiera literę E.

Konkurencja nr 4:

Do pachołka przymocowana jest karteczka z rysunkiem co uczeń powinien wykonać:

- Należy obieć materac na czworakach
- Należy zbić 3 kręgle z 5 ustawionych
- Należy kozłować piłkę licząc w tym czasie do 10

Koperta czerwona zawiera literę P.

Konkurencja nr 5:

Do pachołka przymocowana jest karteczka z instrukcją co uczeń powinien wykonać:

- Uczeń przy użyciu kija do unihokeja prowadzi piłkę slalomem
- Uczeń celuje piłkę pomiędzy ustawione 2 pachołki
- Uczeń obiega obręcz dookoła, prowadząc piłkę kijem do unihokeja.

Koperta biała zawiera literę S.

Po powrocie do klasy uczniowie otrzymują czyste kartki oraz flamastry. Każdy uczeń zapisuje na kartce informacje ,z którymi zapoznał się podczas zajęć. Chętni uczniowie zapisują na tablicy propozycje hasła do adresu e-mail. Uczniowie wyjaśniają co powinno zawierać bezpieczne hasło. Na koniec zajęć nauczyciel wyświetla film edukacyjny:

<https://wklasie.uniwersytetdzieci.pl/scenariusz/czym-sa-dane-osobowe>

Ewaluacja:

Uczniowie bardzo chętnie uczestniczyli w zajęciach. Ponad 75% dzieci rozpoznawało hasła związane z tematem zajęć. Tylko 8% dzieci nie potrafiło odpowiedzieć na pytanie: Co oznacza numer PESEL?

Praca domowa: Nauczyciel prosi, aby każdy uczeń zapoznał się ze swoim numerem PESEL i odszukał w nim swoją datę urodzenia.

Załączniki: instrukcje do pracy grupowej, zdjęcia, filmy.

Bibliografia:

strona uodo.gov.pl

porady opracowane w ramach programu „Twoje dane – Twoja sprawa”

Wspomnienia...

Materiały i prace uczniów wypracowane podczas realizacji kolejnych edycji szkolnego projektu:

**Udany
Oficjalny
Debiut
Oryginalny**

Autorami wszystkich prac są uczniowie
Szkoły Podstawowej nr 360 w Warszawie

Rok szkolny 2020/2021

plakat

Strzelanie pedzłem i trafionym słowem

4

gazetka

Bieg przełajowy między akapitami

5

komiks

Skoki przez przeszkody wirtualnej przygody

6

vlog

Pływanie w wodach vlogowego oceanu

7

spot

Trafiony dobrym kadrem reklamowym

8

28 STYCZNIA

Szkoła Podstawowa

360

TWOJE DANE
TWOJA SPRAWA

Fair play

PIĘCIOBÓJ WIRTUALNY NA XV DZIEŃ OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Prace zdobyły

531 polubień

W projekcie wzięło udział

47 uczniów z 15 klas

Przygotowano

32 prace

Udostępniono je 104 razy

PIĘCIOBÓJ NOWOCZESNY
NA XV DZIEŃ
OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

Szkolny projekt edukacyjny

Spoty i vlogi

2156 wyświetleń

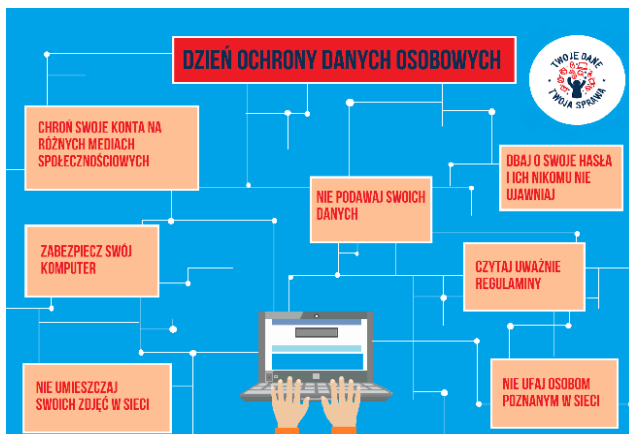
TWOJE DANE
TWOJA SPRAWA

Dziękujemy!

Klasy 4, kategoria: *Strzelanie pędzlem i trafionym słowem (plakat)*

Pracę przygotowała Iga Knop, klasa 4

Pracę przygotował Mikołaj Giba, klasa 4

styczeń/ciekawostki ze świata danych osobowych

Odkrycie polskiego naukowca

Stworzył algorytm, który wykorzystał Cambridge Analytica

dr Michał Kosiński (materiały prasowe)

Dr. Michał Kosiński

Jest adiunktem w Stanford Graduate School of Business. Doktorat zrobił na University of Cambridge. Postać nietuzinkowa: psycholog, informatyk i analityk danych – sam o sobie pisze: „data scientist”. Koordynuje projekt myPersonality, w ramach którego ponad 200 badaczy z całego świata analizuje profile 8 milionów użytkowników Facebooka.

Dr Michał Kosiński jest obecnie na ustach całego świata. Polski naukowiec, koordynator projektu myPersonality, jest jednym z twórców algorytmu, który niezwykle precyzyjnie opisuje model osobowości każdego użytkownika mediów społecznościowych na podstawie jego aktywności w sieci. Algorytmu, który wykorzystał Cambridge Analytica – firma, która bez zgody użytkowników pozyskała i wykorzystała dane blisko 90 milionów osób. W 2012r. naukowiec opatentował algorytm, który na podstawie aktywności na Facebooku jest w stanie automatycznie stworzyć portret psychologiczny. W roku 2013, Kosiński opublikował badania pokazujące jak dokładne mogą być takie algorytmy. Według jego badań algorytm ten jest w stanie określić wygląd, zainteresowania, poziom inteligencji, pochodzenie etniczne i kolor skóry, wyznanie, poziom zadowolenia z życia, uzależnienia, wiek, płeć oraz poglądy społeczne, religijne i polityczne, a także ewentualnie rozwiedzionych rodziców z dokładnością do jednej osoby na podstawie 68 polubień na Facebooku. Metodologia badania społecznego dr Kosińskiego jest niezwykle precyzyjna i skuteczna. Ślady jakie zostawiamy w sieci pozwalają dokładnie określić kim jesteśmy.

- To nie moja wina. To nie ja zbudowałem bombę. Ja tylko pokazałem, że ona istnieje – mówi naukowiec.

Ta bomba, jak to określa dr Kosiński naprawdę poważne i dla większości z nas niepokojące rozmiary. Na podstawie lajków z Facebooka, algorytm jest w stanie przewidzieć ze skutecznością od 60 do 93 proc. fakty na temat życia każdej jednostki. Na podstawie 70-100 lajków, algorytm jest w stanie zdobyć podobną wiedzę na temat jednostki, co jego rodzina. Na podstawie 250 lajków, system będzie znał nas lepiej niż rodzice.

Nawet niewinne ślady cyfrowe wiele o nas mówią. Bo są tylko czubkiem góry lodowej. To, że polubiliśmy, na przykład w Facebooku, jakąś restaurację albo zdjęcie bratanka, może zdradzić naszą płeć, rasę, poglądy religijne, cechy osobowości.

WOW! Prywatność zagrożona?

Troszkę tak, bo przecież algorytmy stosowane w telefonie każdego z nas mogą nam zaszkodzić! Algorytm wie o nas dużo więcej niż my sami o sobie. Trochę jak lekarz, który na podstawie danych, do których udzielamy mu dostępu, oferuje nam diagnozę, czyli to, czego o sobie nie wiedzieliśmy. Dr Kosiński pomaga nam uświadomić o współczesnych zagrożeniach prywatności w cyfrowym świecie. Chwila nieuwagi, lub lekceważenia stanu rzeczy może nam kosztować niekiedy zbyt wiele. Zawsze trzeba mieć oczy szeroko otwarte. Nie zapominajmy o tym.

źródła:

wikipedia.org, www.sztucznaintelligenceja.org.pl.,
www.money.pl., waw4free.pl

SZKOŁA NA OKRĄGŁO

POLSKA TIMES

Pracę przygotował Jerzy Jurkowski, klasa 5

[illegible]

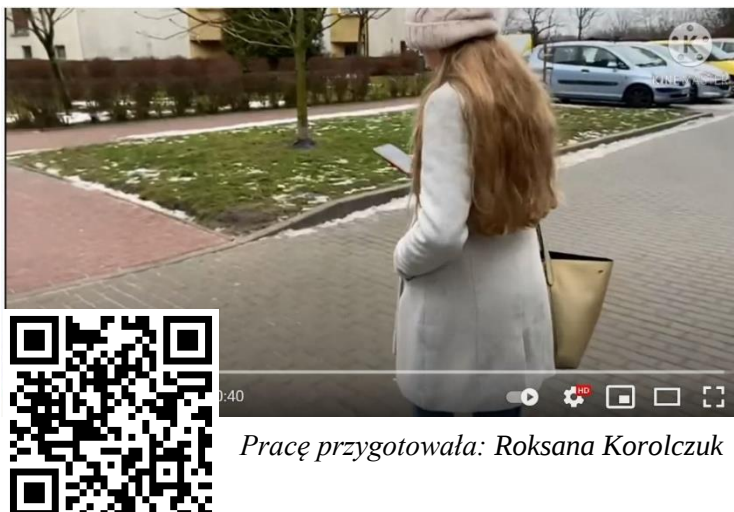
56

Klasy 7, kategoria: *Pływanie w wodach vlogowego oceanu (vlog)*

Pracę przygotowały: Oliwia Iwaniuk, Matylda Lewińska, Julia Tyrc, klasa 7

Klasy 8, kategoria: *Trafiony dobrym kadrem reklamowym
(spot reklamujący Dzień Ochrony Danych Osobowych)*

Pracę przygotowała: Roksana Korolczuk

W roku szkolnym 2020/2021 dzięki wspaniałemu
zaangażowaniu wszystkich uczniów, nauczycieli i rodziców

URZĄD OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

przyznał

Szkole Podstawowej nr 360 za projekt

PIĘCIOBÓJ NOWOCZESNY NA
XV DZIEŃ OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH

WYRÓŻNIENIE

Udany
Oficjalny
Debiut
Oryginalny

II edycja JUNIOR

Rok szkolny 2018/2019

Udany
Oficjalny
Debiut
Oryginalny

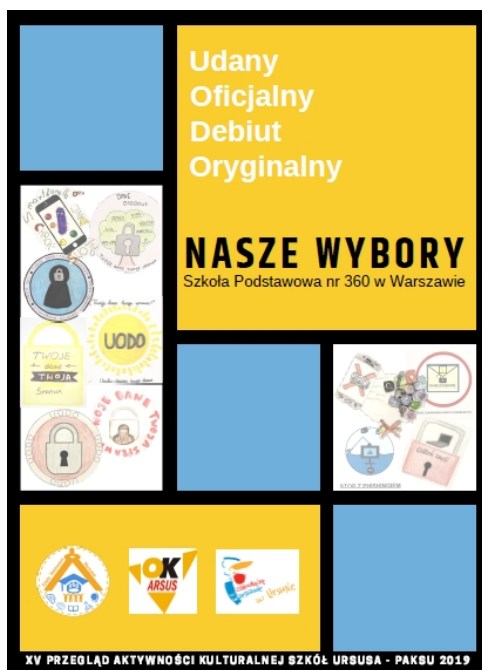
NASZE WYBORY

XV Prezentacje Aktywności Kulturalnej Szkół Ursusa PAKSU 2019

W ramach realizacji
szkolnego projektu:
Udany Oficjalny Debiut
Oryginalny
– NASZE WYBORY
powstała publikacja
zawierająca prace
literackie uczniów
ursuskich szkół.

Realizacja projektu
szkolnego została
nagrodzona II miejscem.

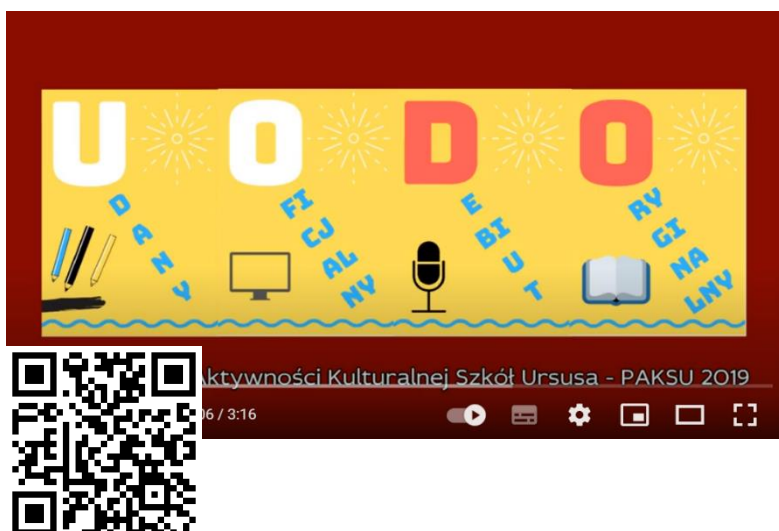

29 maja 2019 r.
w OK ARSUS odbyło
się podsumowanie
Projektu
Udany Oficjalny
Debiut Oryginalny
- NASZE WYBORY

Projekt realizowany był
wspólnie z Ośrodkiem
Kultury „ARSUS”
w ramach XV
Przeglądu Aktywności
Kulturalnej Szkół
Ursusa
– PAKSU 2019

Podsumowanie realizacji Projektu

II edycja Programu sprawnościowego, w którym szkoła zdobyła tytuł Znawcy RODO (rok szkolny 2018/2019)

Program był uzupełnieniem programu „Twoje dane – Twoja sprawa” i realizowany był przez wyjątkowy zespół uczennic z klasy 5a Strażniczki Prawa, w składzie: (od lewej) Maja Słowik, Zosia Polak, Wiktoria Polkowska, Asia Minor, Jagoda Kupisz, Lena Jonkisz.

Chrońmy swoje dane osobowe

**PROGRAM
SPRAWNOŚCIOWY
UODO**

CZY DOBRZE CHRONISZ SWOJE DANE OSOBOWE?

**CZY ŚWIADOMIE
UDOSTĘPNIŁASZ SWOJE
DANE OSOBOWE?**

**CZY WIESZ KTO STOI NA STRAŻY TWOICH
DANYCH OSOBOWYCH?**

Twoje dane - twoja sprawa

Materiał przygotowany przez uczennice
klasy 5a w ramach realizacji
Programu Sprawnościowego UODO

Ministerstwo Edukacji Narodowej, 11 czerwca 2019 r.

Na zdjęciu: od lewej Jagoda Kupisz, klasa 5 (autorka scenariusza w publikacji 2021/2022) Amelia Serafin, klasa 5, wyróżnienie w konkursie dla uczniów.

Senat RP, konferencja inaugurująca X edycję ogólnopolskiego programu „Twoje Dane – Twoja sprawa”, 2-3 października 2019 r.

Na zdjęciu: (od lewej) Dyrektor Edyta Gawlicka, Joanna Minor, Jagoda Kupisz, Anna Lewandowska – koordynator programu.

Urząd Ochrony Danych Osobowych, 28 stycznia 2020 r.
Obchody Dnia Ochrony Danych Osobowych z udziałem uczniów Szkoły Podstawowej nr 360.

(źródło: UODO)

Na zdjęciu: Alicja Targosz i Dominika Chomiuk (autorki scenariuszy w publikacji 2021/2022)

Urząd Ochrony Danych Osobowych, 11 czerwca 2021 r.

Wyróżnienie dla Szkoły Podstawowej nr 360 za realizację III edycji projektu Udany Oficjalny Debiut Oryginalny - Pięciobój nowoczesny na XV (wirtualny) Dzień Ochrony Danych Osobowych.

Na zdjęciu: (od lewej): Marta Skrzypkowiak i Ewa Kordowska - nauczycielki oddziałów przedszkolnych (oddziały przedszkolne w roku szkolnym 2020/21 zostały pilotażowo włączone do projektu „Twoje dane – Twoja sprawa”), Anna Lewandowska – autorka projektu, Dyrektor Edyta Gawlicka, przedstawicielki UODO: Marta Mikołajczyk i Anna Dłutkowska

Szkoła Podstawowa nr 360, 27-28 października 2021 r.

Warsztaty (online) inauguruje XII edycję ogólnopolskiego Programu „Twoje dane – Twoja sprawa”.

Warsztaty prowadziliśmy dla nauczycieli i koordynatorów, uczestników programu z całej Polski.

Na zdjęciu: (od lewej) Witold Wieczorek i Zosia Bicz z klasy 1e oraz Alicja Targosz i Dominika Chomiuk z klasy 7b.

*Nigdy nie rezygnuj z marzenia tylko dlatego,
że zrealizowanie go wymaga czasu.
Czas i tak upłynie.*

(Earl Nightingale)

Trudno uwierzyć, że kończymy realizację kolejnej edycji projektu Udany Oficjalny Debiut Oryginalny – „360 minut o ochronie danych osobowych...”. Kończymy ją z sukcesem – statuetka „Złotego pióra” trafia do Szkoły Podstawowej nr 360!

Dlaczego akurat 360 minut? Bo to tylko, a może aż 8 scenariuszy lekcji, każda po 45 minut. Dlaczego 360? Ponieważ jesteśmy zakręcenii, na okrągło na zagadnienia związane z ochroną danych osobowych - jak przystało na społeczność szkoły o numerze 360.

Pierwotna wersja tego projektu zakładała, że scenariusze przygotowują nauczyciele, ale ponieważ lubię wyzwania, a przede wszystkim wierzę w potencjał naszych uczniów, zaryzykowałam i to właśnie Was, Drodzy Uczniowie, mianowałam specjalistami w dziedzinie ochrony danych osobowych i powierzyłam to trudne zadanie. Wy, jako uczniowie najlepiej wiecie jak powinna wyglądać lekcja, na której będzie ciekawie! Udało się. Znaleźliście świetne sposoby na przekazanie ważnych zagadnień z dziedziny ochrony danych osobowych oraz ochrony prywatności.

Przygotowaliście pięć fantastycznych scenariuszy, które można wykorzystać na matematyce, języku polskim, historii i informatyce. Żadne słowa nie wyrażą mojego podziwu dla Waszej kreatywności. Współpraca z Wami była czystą przyjemnością. Dlatego napiszę tylko - DZIĘKUJĘ!

Składam serdeczne podziękowania moim Koleżankom. Kolejny raz wspierałyście realizację programu „Twoje dane – Twoja sprawa”. Dzięki Wam powstały scenariusze: z języka angielskiego, edukacji wczesnoszkolnej oraz scenariusz do wykorzystania na lekcji bibliotecznej.

Wszyscy autorzy wyrazili zgodę na wykorzystywanie zgłoszonych autorskich pomysłów w celu przekazywania wiedzy tak przydatnej w dzisiejszych czasach. Będzie nam niezmiernie miło, jeżeli zechcą Państwo korzystać z przygotowanych materiałów.

*Anna Lewandowska
Szkolny Koordynator Programu
„Twoje dane – Twoja sprawa”*

Publikacja powstała w ramach kontynuacji szkolnego projektu
Udany Oficjalny Debiut Originalny.

W roku szkolnym 2021/2022 projekt realizowany był pod hasłem:
**"360 minut o ochronie danych osobowych, czyli dane osobowe
na okrągło"**

Autorami i pomysłodawcami scenariuszy zamieszczonymi
w publikacji są uczniowie i nauczyciele Szkoły Podstawowej
nr 360, która od początku swojej historii, czyli od 2018 roku
realizuje ogólnopolski projekt **"Twoje dane - Twoja sprawa"**

Szkoła Podstawowa nr 360
ul. Dzieci Warszawy 42A
02-495 Warszawa

www.sp360.warszawa.pl

